

Yr Adran Fathemateg

9

Pecyn

Rhifedd

Enw:

Cynnwys

Gwers	Mathemateg	Rhif y Dudalen
1	Newid degolyn i ffracsiwn	3
2	Lluosi degolion syml	6
3	Rhannu efo degolyn	9
4	Y ffurf safonol	12
5	Talgrynnu: ffigurau ystyrlon	15
6	Cilydd rhif	18
7	Rheolau indecsau	21
8	Lluosi degolion efo'r dull grid	24
9	Ffracsiynau pendrwm a rhifau cymysg	27
10	Lluosi ffracsiynau	30
11	Newid rhwng canran a degolyn	33
12	Cynnydd a gostyngiad canrannol	36
13	Rhannu mewn cymhareb a roddir	39
14	Cylchedd ac arwynebedd cylch	42
15	Pellter, amser a buanedd	45
16	Mesurau metrig	48
17	Adio	51
18	Tynnu	54
19	Lluosi	57
20	Rhannu	60

Gwers 1

Ar eich marciau...

(a) $4 \times 8 =$ _____	(b) $13 + 14 + 15 =$ _____
(c) 50% o £60 = _____	(ch) $1000 - 43 =$ _____
(d) 4% fel degolyn = _____	(dd) $1.7 + 3.6 =$ _____
(e) $1\text{kg} =$ _____ g	(f) $4 + 5 \times 2 =$ _____
(ff) $1 : 5 =$ ___ : 15	(g) $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} =$ _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Newid degolyn i ffracsiwn

Ymarfer 1

(a) 0.1 =	(b) 0.2 =	(c) 0.3 =
(ch) 0.4 =	(d) 0.5 =	(dd) 0.6 =
(e) 0.7 =	(f) 0.8 =	(ff) 0.9 =
(g) 0.01 =	(ng) 0.02 =	(h) 0.03 =
(i) 0.04 =	(j) 0.05 =	(l) 0.06 =
(ll) 0.07 =	(m) 0.08 =	(n) 0.09 =
(o) 0.10 =	(p) 0.11 =	(ph) 0.12 =
(r) 0.13 =	(rh) 0.14 =	(s) 0.15 =
(t) 0.16 =	(th) 0.17 =	(u) 0.18 =
(w) 0.19 =	(y) 0.20 =	

Sgôr: _____ allan o 29

Ymarfer 2

(a) 0.25 =	(b) 0.42 =	(c) 0.64 =
(ch) 0.77 =	(d) 0.92 =	(dd) 0.128 =
(e) 0.125 =	(f) 0.075 =	(ff) 0.005 =
(g) 0.023 =	(ng) 0.205 =	(h) 0.888 =

Sgôr: _____ allan o 12

Rhesymu**Ymarfer 3**

Cewch eich asesu ar ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn y cwestiwn hwn.

Cafodd Cerys £78 am y Nadolig gan ei theulu. Roedd hi hefyd wedi cynilo £41 drwy gydol y flwyddyn. Mae hi'n gwario rhywfaint o'i arian yn sêls Ionawr. Mae hi'n prynu gorchudd ar gyfer ei ffôn symudol a phâr o jîns.

Gorchudd ffôn symudol

£14.99

Jîns

£58.49

Mae Cerys hefyd eisiau prynu tocyn i weld ei hoff band roc. Mae'r tocyn yn costio £65. A all Cerys fforddio prynu'r tocyn? Rhaid i chi roi rheswm dros eich ateb.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Sudoku 1

9		8			1		5	3
	5			4	9	2		7
4			5			9	6	
	9	5		1	2	3	4	
8			4		5	1		2
	1	4	9	3		8	7	
	4	1	2					8
3		2	6	8			1	
6	8		1		3	7		4

Croesrif 1

1		2	3	
		4		5
6				
			7	
8				

Ar Draws

- 1) 25×63
- 4) 5^4
- 6) 184×2
- 7) 13×7
- 8) 655×85

I Lawr

- 1) 635×21
- 2) 256×3
- 3) 13×4
- 5) 465×11
- 7) $48 \times 2 + 1$

Sudoku

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res, colofn neu sgwâr 3x3.

Sialens!

Ganwyd dynes ym mis Awst yn y flwyddyn 40CC (Cyn Crist); bu farw deufis ar ôl ei phenblwydd yn 60. Ym mha flwyddyn y bu farw?

Ateb: _____

Anell'n Uwch

Deall dim byd!

Thermometr Dealltwriaeth

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael

Beth yw 0.875 fel ffracsiwn, ar ei ffurf symlaf?

To cyn Gadael

Gwers 2

Ar eich marciau...

(a) $6 \times 7 =$ _____

(b) $24 + 26 + 28 =$ _____

(c) 25% o £80 = _____

(ch) $100 - 4.7 =$ _____

(d) 0.9 fel ffracsiwn = _____

(dd) $6^2 =$ _____

(e) 1m = _____ cm

(f) $14 - 8 \div 2 =$ _____

(ff) $4 : 20 = 1 : \underline{\quad}$

(g) $\frac{3}{4} - \frac{1}{4} =$ _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Lluosi degolion syml

Enghraifft

$$\begin{aligned} 0.2 \times 0.4 &= \frac{2}{10} \times \frac{4}{10} \\ &= \frac{8}{100} \\ &= 0.08 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 0.6 \times 0.7 &= \frac{6}{10} \times \frac{7}{10} \\ &= \frac{42}{100} \\ &= 0.42 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 0.5 \times 0.8 &= \frac{5}{10} \times \frac{8}{10} \\ &= \frac{40}{100} \\ &= 0.4 \end{aligned}$$

Ymarfer 4

(a) $0.2 \times 0.3 =$

(b) $0.5 \times 0.7 =$

(c) $0.5 \times 0.6 =$

(ch) $0.1 \times 0.6 =$

(d) $0.9 \times 0.8 =$

(dd) $0.5 \times 0.4 =$

(e) $0.3 \times 0.4 =$

(f) $0.8 \times 0.7 =$

(ff) $0.9 \times 0.9 =$

(g) $0.5^2 =$

(ng) $0.2 \times 0.5 =$

(h) $0.12 \times 0.4 =$

Rhesymu

Ymarfer 5

Cewch eich asesu ar ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn y cwestiwn hwn.

Mae Jeremy a Susie yn ymweld â thrac rasio ceir lleol. Maen nhw'n gweld tri char yn cael eu gyrru ar y trac. Mae angen i bob car stopio ar ryw adeg i ail-lenwi â thanwydd (*refuel*).

Cyn stopio i ail-lenwi â thanwydd,

- mae'r car 1af yn teithio pellter o 192 cilometr ar fuanedd cyfartalog o 160 cilometr yr awr,
- mae'r 2il gar yn teithio pellter o 120 cilometr ar fuanedd cyfartalog o 150 cilometr yr awr,
- mae'r 3ydd car yn teithio pellter o 110 cilometr ar fuanedd cyfartalog o 125 cilometr yr awr.

Gan ddefnyddio'r fformiwla,

$$\text{Amser} = \text{Pellter} \div \text{Buanedd Cyfartalog,}$$

darganfyddwch pa gar deithiodd am y cyfnod byrraf o amser cyn gorfod stopio i ail-lenwi â thanwydd.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Kakuro 1

		22	12		
	16	7		11	13
	13				7
	5				
12			8		
			11		
11		5			
		14			

Croesrif 2

1	2		3	4
5			6	
7		8		
	9		10	
11				

Ar Draws

- 1) 2546 + 32547
- 5) 21 + 27
- 6) 28 + 16
- 7) 197 + 168
- 9) 117 + 352
- 11) 18863 + 6487

I Lawr

- 1) 156 + 187
- 2) 42587 + 16058
- 3) 46 + 48
- 4) 256 + 87
- 8) 476 + 87
- 10) 52 + 43

Kakuro

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i gyfanswm bob rhes fod yn hafal i'r rhif ar ochr chwith y rhes.
- Rhaid i gyfanswm bob colofn fod yn hafal i'r rhif uwchben y golofn.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.

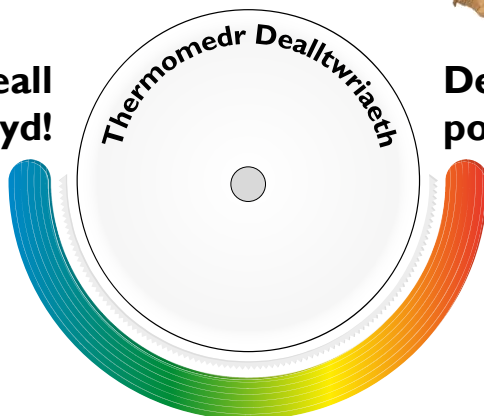
Sialens!

Mae Ceri yn ysgrifennu 5 odrif olynol dau ddigid. Y pedwerydd rhif yw'r unig rif cysefin. Beth yw cyfanswm rhifau Ceri?

Ateb: _____

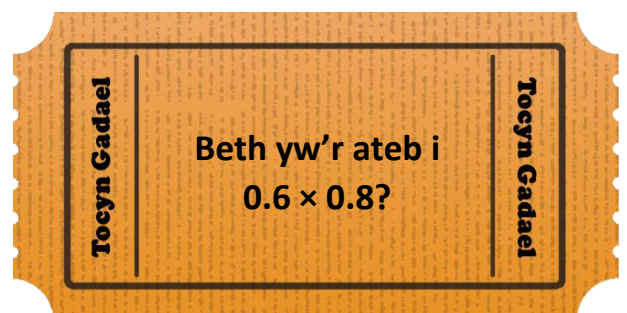

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Gwers 3

Ar eich marciau...

- (a) $9 \times 5 =$ _____ (b) $26 - 39 =$ _____
 (c) 10% o £75 = _____ (ch) $5.3 + 8.6 =$ _____
 (d) $0.4 \times 0.6 =$ _____ (dd) $2^3 =$ _____
 (e) 1 litr = _____ ml (f) $14 - 5 + 3 =$ _____
 (ff) 23.68 i un lle degol = _____ (g) $\frac{2}{7} + \frac{3}{7} =$ _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Rhannu efo degolyn

Enghraifft

$3 \div 0.5 = 6$
 gan fod 0.5 (hanner) yn ffitio i mewn i dri cyfan
 chwech o weithiau. ($6 \times 0.5 = 3$)

$4.8 \div 1.2 = 4$
 gan fod 1.2 yn ffitio i mewn i 4.8 pedwar o
 weithiau. ($4 \times 1.2 = 4.8$)

Ymarfer 6

- (a) $2 \div 0.5 =$ _____ (b) $8 \div 0.5 =$ _____ (c) $7 \div 0.5 =$ _____
 (ch) $1 \div 0.2 =$ _____ (d) $3 \div 0.2 =$ _____ (dd) $6 \div 0.2 =$ _____
 (e) $1.4 \div 0.2 =$ _____ (f) $2.6 \div 0.2 =$ _____ (ff) $20 \div 0.2 =$ _____
 (g) $1 \div 0.25 =$ _____ (ng) $3 \div 0.25 =$ _____ (h) $9 \div 0.25 =$ _____
 (i) $1.5 \div 0.25 =$ _____ (j) $2.75 \div 0.25 =$ _____ (l) $6.25 \div 0.25 =$ _____
 (ll) $1.6 \div 0.8 =$ _____ (m) $2.1 \div 0.3 =$ _____ (n) $2.8 \div 1.4 =$ _____
 (o) $7.5 \div 2.5 =$ _____ (p) $10 \div 2.5 =$ _____ (ph) $14.4 \div 2.4 =$ _____

Sgôr: ____ allan o 21

Ymarfer 7

- (a) $4 \div$ _____ $= 8$ (b) $2 \div$ _____ $= 8$ (c) $4 \div$ _____ $= 20$
 (ch) $1.5 \div$ _____ $= 5$ (d) $1 \div$ _____ $= 10$ (dd) $6.4 \div$ _____ $= 2$

Sgôr: ____ allan o 6

Rhesymu
Ymarfer 8

**Parc Gwersylla a Charafanau
Marine Bay**

Ffioedd safle gweryslla (*pitch fees*) y noson

Pabell = £12   Carafan = £16   Cartref modur (*motor-home*) = £15

Gwahoddodd y teulu Jones eu ffrindiau, y teuluoedd Williams a Phillips, i aros ym Mharc Gwersylla a Charafanau Marine Bay.

Mae gan y teulu Jones garafan ac arhoson nhw am 3 noson.

Mae gan y teulu Williams gartref modur ac arhoson nhw am un noson yn unig.

Arhosodd y teulu Phillips mewn pabell.

Cyfanswm y ffi am y 3 safle gweryslla oedd £99.

Am faint o nosweithiau arhosodd y teulu Phillips?

Sgôr: _____ allan o 4

Posau

Futoshiki 1

1	□	<	□	<	□	2
□	□	□	5	□	□	□
5	□	>	□	□	2	1
4	□	□	□	<	□	□
□	□	∨	□	□	□	□
2	5	□	□	□	□	>

Croesrif 3

□	1	□	2	□
3	□	□	□	□
4	□	5	□	6
□	□	7	□	□
8	□	□	□	□

Ar Draws

- 1) 8325 – 1001
- 3) 64422 – 64387
- 4) 77822 – 3576
- 7) 241 – 58
- 8) 8422 – 6235

I Lawr

- 1) 1379 – 625
- 2) 28741 – 3254
- 3) 4377 – 625
- 5) 833 – 615
- 6) 115 – 52

Futoshiki

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 5.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.
- Rhaid bodloni unrhyw anhafaleddau sydd ar y grid.

Sialens!

Pa un yw'r mwyaf: y nifer o eiliadau mewn wythnos, neu'r nifer o funudau mewn blwyddyn?

Ateb: _____

 Anell'n Uwch

Deall dim byd!

Thermometr Dealltwriaeth

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael

Beth yw'r ateb i
7.2 ÷ 0.9?

To cyn Gadael

Gwers 4

Ar eich marciau...

(a) $12 \times 3 =$ _____	(b) $5 \div 0.5 =$ _____
(c) 20% o £130 = _____	(ch) $8.2 - 1.5 =$ _____
(d) $0.2 \times 0.2 =$ _____	(dd) $7^2 =$ _____
(e) 1 cm = _____ mm	(f) $3 + 4 \times 5 =$ _____
(ff) $4 - 10 =$ _____	(g) $\frac{7}{8} - \frac{2}{8} =$ _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Y Ffurf Safonol

Enghraifft

$4,300,000 = 4.3 \times 10^6$
 $0.000027 = 2.7 \times 10^{-5}$

gan bod angen lluosu 4.3 efo 10 chwech o weithiau i gael 4,300,000
 gan bod angen rhannu 2.7 efo 10 pump o weithiau i gael 0.000027

Ymarfer 9: Llenwch y bylchau.

8

(a) $5,700,000 =$ _____	(b) $9,200,000 =$ _____	(c) $450,000 =$ _____
(ch) $320,000 =$ _____	(d) $24,000 =$ _____	(dd) $2,400,000,000 =$ _____
(e) $0.00042 =$ _____	(f) $0.00865 =$ _____	(ff) $0.0000027 =$ _____
(g) _____ = 2.8×10^4	(ng) _____ = 4.2×10^5	(h) _____ = 8.28×10^9
(i) _____ = 5.6×10^3	(j) _____ = 2.04×10^4	(l) _____ = 2.7×10^8
(ll) _____ = 7.1×10^{-2}	(m) _____ = 9.4×10^{-3}	(n) _____ = 4.32×10^{-7}

Sgôr: ____ allan o 18

Ymarfer 10: Ysgrifennwch y pellteroedd canlynol yn y ffurf safonol.

8

(a) Cylchedd y Ddaear: tua 40,000,000 m	_____
(b) Y pellter rhwng y Ddaear a'r Lleuad: 370,300,000 m	_____
(c) Diamedr atom: 0.0000000001 m	_____
(ch) Diamedr gwallt eich pen: 0.000075 m	_____

Sgôr: ____ allan o 4

Rhesymu**Ymarfer 11**

Mae Sami yn mynd â'i fab ac un deg pedwar o'i ffrindiau o'i ddsbarth i'r sinema ar gyfer pen-blwydd ei fab yn ddeg oed.

Pris un tocyn yw £4.70 ar gyfer plentyn a £6.20 ar gyfer oedolyn.

Mae gan y sinema gynnig arbennig os ydych chi'n archebu ar-lein:

Mae Sami'n defnyddio'r cynnig hwn wrth archebu'r tocynnau a thalu amdanynt ar-lein.

Faint mae Sami'n ei dalu am yr 16 tocyn sinema?

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Killer Sudoku 1

15	4	13	14		13	31	1	
			14 3			14		
11	7 2		13	8				
	10			19		17	9 6	
10	13	3	14 6	5				11
		18 7			10			
37			2	14	12	7	10	
							17	
2			12		8		8	

Croesrif 4

1		2	3	
4				
		5		6
7				

Ar Draws

- 1) $119172 \div 3$
- 4) $17852 \div 4$
- 5) $4048 \div 11$
- 7) $1512 \div 24$

I Lawr

- 1) $187130 \div 5$
- 2) $62904 \div 8$
- 3) $14252 \div 7$
- 6) $1215 \div 15$

Killer Sudoku

- Rhaid bodloni rheolau arferol Sudoku.
- Rhaid i gyfanswm y rhifau mewn unrhyw ranbarth o'r grid sydd wedi'i dywyllu fod yn hafal i'r rhif a ddangosir yn y rhanbarth hwnnw.

Sialens!

Pa rif wyf fi?

Rwy'n rif cysefin.
Rwy'n rif 2 ddigid.
Rwy'n fwy na dwbl 35
Rwy'n gorffen efo 7.

Ateb: _____

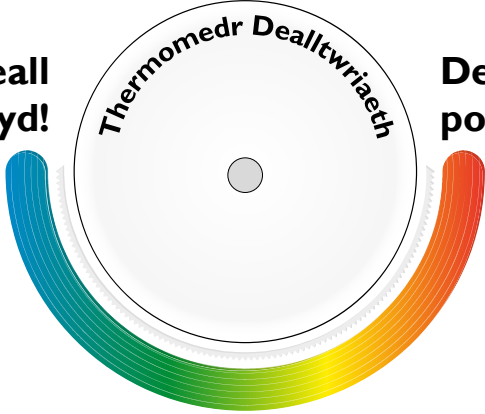

Anell'n Uwch

Deall dim byd!

Thermometr Dealltwriaeth

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael

Beth yw 2.54×10^{-3} fel rhif arferol?

Toeyn Gadael

Gwers 5

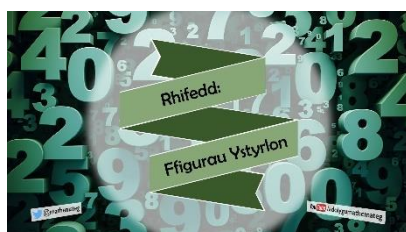
Ar eich marciau...

- (a) $8 \times 7 =$ _____ (b) $3 \div 0.1 =$ _____
 (c) 30% o £250 = _____ (ch) $\frac{2}{5}$ o £15 = _____
 (d) $0.7 \times 0.3 =$ _____ (dd) $3^3 =$ _____
 (e) Ysgrifennwch 42,300,000 yn y ffurf safonol: _____
 (f) Ysgrifennwch 6.7×10^5 fel rhif arferol: _____

Sgôr: ____ allan o 8

Sgîl yr wythnos

Talgrynnu: Ffigurau Ystyrion

Ymarfer 12: Talgrynnwch y rhifau canlynol i un ffigur ystyrion.

7

- (a) 8,450 _____ (b) 2,840 _____ (c) 852 _____
 (ch) 234,972 _____ (d) 198,000 _____ (dd) 2,840,000 _____
 (e) 0.00287 _____ (f) 0.0000281 _____ (ff) 0.0002039 _____
 (g) 0.0000389 _____ (ng) 0.481 _____ (h) 8.34 _____

Sgôr: ____ allan o 12

Ymarfer 13: Talgrynnwch y rhifau canlynol i ddau ffigur ystyrion.

7

- (a) 9,428 _____ (b) 7,259 _____ (c) 829 _____
 (ch) 652,489 _____ (d) 2,192,100 _____ (dd) 9.2501 _____
 (e) 0.00728 _____ (f) 0.0004297 _____ (ff) 0.000005012 _____

Sgôr: ____ allan o 9

Ymarfer 14: Talgrynnwch y rhifau canlynol i dri ffigur ystyrion.

7

- (a) 1,627 _____ (b) 18,572 _____ (c) 934.5 _____
 (ch) 820,528 _____ (d) 29,428 _____ (dd) 6,285,029 _____
 (e) 0.01928 _____ (f) 0.0002892 _____ (ff) 0.00098263 _____

Sgôr: ____ allan o 9

Rhesymu

Ymarfer 15

Mae Steffan yn mynd i bysgota ag yn dal brithyll. Mae ffotograff o'r brithyll i'w weld isod.

Graddfa'r ffotograff yw 1 : 5.

Beth yw gwir gwirioneddol (*actual*) y brithyll?

Rhowch unedau eich ateb.

Sgôr: ____ allan o 3

Posau

Sudoku 2

	8	1			6		2	3
6		3	2		1	8		5
	5			8	3	6		9
5	2		9	6	7			
		9				7	5	6
3	6	7	1				9	4
2		5	4	7			6	
		8	6		5	9		2
9	4		8	1	2		3	7

Croesrif 5

1	2		3	4
5		6		
7	8		9	
10			11	

Ar Draws

- 1) 20% o 290
- 3) 32% o 225
- 5) 30% o 141780
- 7) 75% o 82724
- 10) 75% o 76
- 11) 20% o 230

I Lawr

- 1) 10% o 542650
- 2) 20% o 410
- 3) 50% o 146
- 4) 25% o 96144
- 6) 40% o 1325
- 8) 90% o 30
- 9) 55% o 80

Sudoku

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res, colofn neu sgwâr 3x3.

Sialens!

Beth yw cyfanswm yr holl rifau rhwng 1 a 100? A oes ffordd gyflym o ffeindio'r ateb?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Thermometr Dealltwriaeth

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael

Talgrynnwch
47,501,849
i ddau ffigur ystyrlon

To cyn Gadael

Gwers 6

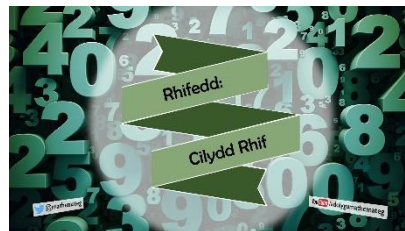
Ar eich marciau...

- (a) $4 \times 9 =$ _____ (b) $54 \div 6 =$ _____
 (c) $\frac{1}{4}$ fel canran = _____ (ch) $\frac{1}{4}$ fel degolyn = _____
 (d) $24 - 18 \div 3 =$ _____ (dd) $1000 - 128 =$ _____
 (e) Ysgrifennwch y degolyn hanner ffordd rhwng 0.2 a 0.8: _____
 (f) Ysgrifennwch holl ffactorau 12: _____

Sgôr: ____ allan o 8

Sgîl yr wythnos

Cilydd Rhif

Os ydym yn lluosu rhif efo'i gilydd, rydym yn cael yr ateb 1.

Ymarfer 16: Ysgrifennwch gilydd y rhifau canlynol.

- (a) 8 _____ (b) 3 _____ (c) 9 _____
 (ch) 16 _____ (d) 25 _____ (dd) 180 _____
 (e) $\frac{3}{4}$ _____ (f) $\frac{2}{9}$ _____ (ff) $\frac{4}{5}$ _____
 (g) $\frac{1}{6}$ _____ (ng) $\frac{1}{12}$ _____ (h) $1\frac{1}{2}$ _____

Ymarfer 17: Cysylltwch y rhif (ochr chwith) efo'i gilydd (ochr dde).

6	3
$\frac{1}{3}$	5
0.5	1
$\frac{6}{7}$	0.3
20%	2
$3\frac{1}{3}$	$\frac{1}{6}$
1	$\frac{7}{6}$

Rhesymu

Ymarfer 18

Mewn cystadleuaeth ddeifio, mae'r sgôr derfynol am ddeif yn dibynnu ar y canlynol:

- lefel anhawster (*degree of difficulty*) y ddeif;
- cyfanswm y marciau sy'n cael eu rhoi gan 5 barnwr (*judges*).

Mae'r fformiwla ar gyfer cyfrifo'r sgôr derfynol yn cael ei dangos isod.

$$\text{Sgôr derfynol} = 0.6 \times \text{lefel anhawster} \times \text{cyfanswm marciau'r barnwyr}$$

(a) Mae Tom yn gwneud deif sydd â'i lefel anhawster yn 3.8.

32.5 yw cyfanswm marciau'r barnwyr. Beth yw'r sgôr derfynol am ddeif Tom?

(b) Er mwyn i Tom ennill y gystadleuaeth bydd angen sgôr o 100.8 o'i ddeif olaf. Lefel anhawster deif olaf Tom yw 4.2. Er mwyn i Tom sgorio 100.8, beth yw cyfanswm marciau'r barnwyr sy'n angenrheidiol?

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Kakuro 2

			4	28	
		8			14
	16		3		
3			14		6
30	6		15		
			7		

Croesrif 6

1	2		3	4
5		7		
		8		
	9			
10				

Kakuro

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i gyfanswm bob rhes fod yn hafal i'r rhif ar ochr chwith y rhes.
- Rhaid i gyfanswm bob colfn fod yn hafal i'r rhif uwchben y golfn.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golfn.

Ar Draws

- 1) 4^2
- 3) 9^2
- 5) 6^3
- 8) 8^3
- 9) 6^2
- 10) 17^3

I Lawr

- 1) 5^3
- 2) $4^3 - 3$
- 4) $11^2 + 1^2$
- 7) 9^4
- 9) $5^2 + 3^2 + 2^2 + 1^2$

Sialens!

Pa rif ydw i?
 Rwy'n eilrif.
 Rwy'n lluosrif 7.
 Rwy'n llai na 50.
 Rwy'n lluosrif 3.

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael | Beth yw cilydd y rhif 2.5? | **To cyn Gadael**

Gwers 7

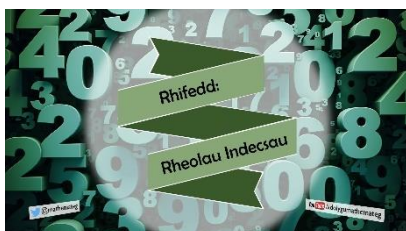
Ar eich marciau...

- (a) $6 \times 5 =$ _____ (b) $116 \div 2 =$ _____
 (c) 35% fel degolyn = _____ (ch) $-6 + 10 =$ _____
 (d) 1 troedfedd = _____ modfedd (dd) $0.8 + 0.7 + 0.6 =$ _____
 (e) $4^2 =$ _____ (f) $-3 \times 2 =$ _____
 (ff) Cymedr 3, 8, 4 = _____ (g) Amrediad 3, 8, 4 = _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Rheolau Indecsau

Rheol: $n^a \times n^b = n^{a+b}$ .Rheol: $n^a \div n^b = n^{a-b}$ .Rheol: $(n^a)^b = n^{a \times b}$.

Ymarfer 19: Symleiddiwch y canlynol gan ddefnyddio'r rheolau indecsau uchod.

8

- (a) $2^5 \times 2^3 =$ _____ (b) $2^8 \times 2^4 =$ _____ (c) $2^9 \times 2^5 =$ _____
 (ch) $3^2 \times 3^7 =$ _____ (d) $3^8 \times 3^6 =$ _____ (dd) $3^{11} \times 3^5 =$ _____
 (e) $5^4 \times 5^8 =$ _____ (f) $5^9 \times 5^4 =$ _____ (ff) $5^{14} \times 5 =$ _____
 (g) $2^9 \div 2^3 =$ _____ (ng) $2^{15} \div 2^5 =$ _____ (h) $2^{20} \div 2^{10} =$ _____
 (i) $3^8 \div 3^2 =$ _____ (j) $3^{21} \div 3^7 =$ _____ (l) $3^{24} \div 3^6 =$ _____
 (ll) $5^5 \div 5^2 =$ _____ (m) $7^{16} \div 7^4 =$ _____ (n) $9^{30} \div 9 =$ _____
 (o) $(2^5)^2 =$ _____ (p) $(2^8)^3 =$ _____ (ph) $(2^{14})^2 =$ _____
 (r) $(3^4)^5 =$ _____ (rh) $(3^8)^3 =$ _____ (s) $(3^{11})^4 =$ _____
 (t) $(5^8)^4 =$ _____ (th) $(11^3)^6 =$ _____ (u) $(14^5)^{12} =$ _____

Sgôr: _____ allan o 27

Ymarfer 20: Symleiddiwch y canlynol gan ddefnyddio'r rheolau indecsau uchod.

8

- (a) $2^8 \times 2^{-2} =$ _____ (b) $3^{-15} \times 3^6 =$ _____ (c) $4^{-5} \times 4^{-3} =$ _____
 (ch) $3^7 \div 3^9 =$ _____ (d) $5^{-2} \div 5^8 =$ _____ (dd) $7^{-10} \times 7^{-4} =$ _____
 (e) $(2^4)^{-2} =$ _____ (f) $(14^{-3})^2 =$ _____ (ff) $(16^{14})^{0.5} =$ _____

Sgôr: _____ allan o 9

Rhesymu

Ymarfer 21

Cewch eich asesu ar ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn y cwestiwn hwn.

Mae tri ffrind, Andrea, Ravinder ac Erika, yn mynd i dŷ bwyta am ginio.

Mae rhan o'r fwydlen yn cael ei dangos ar y dde.

Mae Andrea yn cael penfras mewn cytew (*cod in batter*), pys stwnsh a sglodion a choffi bach.

Mae Ravinder yn cael diod ysgafn fawr, cawl a brechdan.

Mae Erika yn cael te mawr, pastai cyw iâr, tatws stwnsh a llysiau.

Maen nhw'n rhannu cyfanswm y bil yn gyfartal rhyngddyn nhw.

Gan ddangos eich holl waith cyfrifo, eglurwch yn glir pwy sy'n elwa (*benefits*) fwyaf o beidio â thalu ei bil unigol ei hun a faint bydd hi'n ei arbed.

PRISIAU

Te/Coffi/Diodydd ysgafn

bach £1.45

mawr £1.90

Cawl a brechdan £5.95

Pastai cyw iâr, tatws
stwnsh a llysiau £8.75

Lasagne llysiau, salad a
bara garlleg £7.50

Penfras mewn cytew,
pys stwnsh a sglodion
£9.30

Chilli cig eidion, hufen
sur a nachos £8.70

Sgôr: ____ allan o 8

Rhesymu
Ymarfer 23

Cewch eich asesu ar ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn y cwestiwn hwn.

Ar ei phen-blwydd, cafodd Casey ddau docyn anrheg ar gyfer ei hoff siop.

Roedd un tocyn yn werth £25 ac roedd y llall yn werth £20.

Prynodd hi bâr o jîns am £26 a dau dop am £15.99 yr un.

Defnyddiodd Casey ei dau docyn anrheg wrth brynu'r jîns a'r topiau.

Faint mwy roedd yn rhaid iddi ei dalu?

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Killer Sudoku 2

21 9		8		23 1			7	
	17 3		22	15	6	10		17 2
6		1		7		8 5		
2			10		21		19	
23	16			16			4	
5	14		17		20 7			8
	3	11 4				1	19	
			15 2					16
	21 9				3		8	

Croesrif 8

1			2	3
4	5	6		
7				
	8		9	
10				

Ar Draws

- 2) 7^2
- 4) 24231×3
- 7) $2745 \div 9$
- 8) $8848 - 6352$
- 10) 30% o 15120

I Lawr

- 1) $148 + 325$
- 2) 20% o 245
- 3) $65282 \div 7$
- 5) 45^2
- 6) $4009 + 2534$
- 9) 24×4

Killer Sudoku

- Rhaid bodloni rheolau arferol Sudoku.
- Rhaid i gyfanswm y rhifau mewn unrhyw ranbarth o'r grid sydd wedi'i dywyllu fod yn hafal i'r rhif a ddangosir yn y rhanbarth hwnnw.

Sialens!

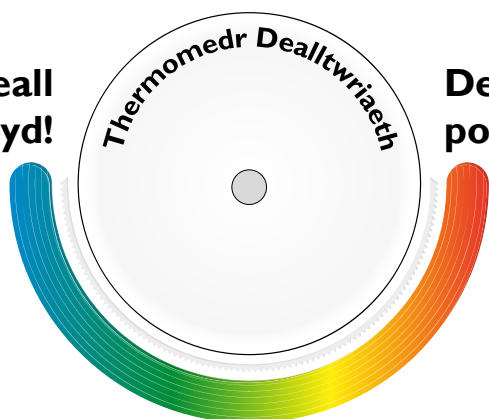

- $6 + 4 = 210$
- $9 + 2 = 711$
- $8 + 5 = 313$
- $5 + 2 = 37$
- $7 + 6 = 113$
- $9 + 8 = 117$
- $10 + 6 = 416$
- $15 + 3 = ?$

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael | **Beth yw'r ateb i**
 $9 + 6 \div 3 \times 4 - 2$? | **To cyn Gadael**

Gwers 9

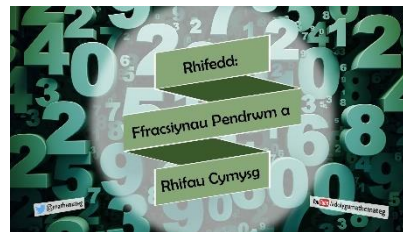
Ar eich marciau...

(a) $3 \times 8 =$ _____	(b) $90 \div 9 =$ _____
(c) $\frac{1}{3}$ o £18 = _____	(ch) $3^2 + 2 =$ _____
(d) 2.5km = _____ m	(dd) £40 – £12.03 = _____
(e) $1.5 \times 4 =$ _____	(f) Heptagon = ____ ochr
(ff) Cilydd $\frac{5}{2} =$ _____	(g) $3^8 \div 3^2 =$ _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Ffracsiynau Pendrwm a Rhifau Cymysg

Ymarfer 24: Newidiwch y ffracsiynau pendrwm canlynol i fod yn rhifau cymysg.

(a) $\frac{7}{2} =$ _____	(b) $\frac{14}{3} =$ _____	(c) $\frac{15}{4} =$ _____
(ch) $\frac{15}{2} =$ _____	(d) $\frac{22}{3} =$ _____	(dd) $\frac{33}{4} =$ _____
(e) $\frac{9}{5} =$ _____	(f) $\frac{35}{6} =$ _____	(ff) $\frac{35}{7} =$ _____
(g) $\frac{23}{8} =$ _____	(ng) $\frac{65}{9} =$ _____	(h) $\frac{124}{10} =$ _____

5

Sgôr: ____ allan o 12

Ymarfer 25: Newidiwch y rhifau cymysg canlynol i fod yn ffracsiynau pendrwm.

(a) $1\frac{1}{2} =$ _____	(b) $2\frac{2}{3} =$ _____	(c) $3\frac{1}{4} =$ _____
(ch) $5\frac{1}{2} =$ _____	(d) $7\frac{1}{3} =$ _____	(dd) $5\frac{3}{4} =$ _____
(e) $2\frac{2}{5} =$ _____	(f) $11\frac{5}{6} =$ _____	(ff) $9\frac{3}{7} =$ _____
(g) $4\frac{3}{8} =$ _____	(ng) $2\frac{8}{9} =$ _____	(h) $11\frac{3}{10} =$ _____

5

Sgôr: ____ allan o 12

Rhesymu**Ymarfer 26**

Mae Graham a Lisa yn mynd ar eu gwyliau i Copenhagen, Denmarc.

Mae Graham yn llogi car am y diwrnodau maen nhw yn Copenhagen.

Cost llogi'r car yw £25 am y diwrnod cyntaf ac wedyn £18 am bob diwrnod ychwanegol.

Mae Graham yn talu £115 am logi'r car.

Am faint o ddiwrnodau maen nhw'n aros yn Copenhagen?

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Sudoku 3

	6		7	2	9	4		
4	9	2		6		1	7	8
	7	3	1		8			
1			5	8	3	2	6	7
	3	7	9	1	6	8	4	
	5		2	7	4			
			6		2	7	8	
		4		3		5	1	6
7		6	4				3	

Croesrif 9

1		2	3	
		4		5
6				
			7	
8				

Ar Draws

- 1) 527×8
- 4) 197×5
- 6) 34×8
- 7) 2^4
- 8) 625×89

I Lawr

- 1) 635×65
- 2) 24×8
- 3) 17×4
- 5) 351×15
- 7) $24 \times \frac{1}{2}$

Sudoku

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res, colofn neu sgwâr 3x3.

Sialens!

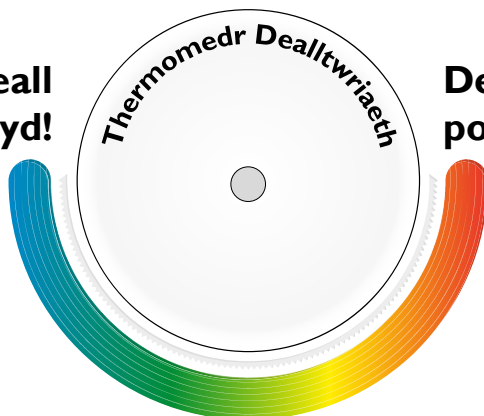

Lluosodd Ian 5 rhif efo'i gilydd, Dangoswyd y rhifau fesul un iddo, ond cyn hyd yn oed gweld y 2 rif olaf, rhoddodd yr ateb cywir. Sut?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael | Newidiwch y rhif cymysg $13\frac{7}{11}$ i fod yn ffracsiwn pendrwm. | **Toeyn Gadael**

Gwers 10

Ar eich marciau...

(a) $1.8 + 4.7 =$ _____

(b) Hanner 2.5 = _____

(c) 25% o £30 = _____

(ch) Modd 1, 2, 3, 2, 1 = _____

(d) 3 kg = _____ g

(dd) $2000 - 1016 =$ _____

(e) $2.3 \times 2 =$ _____

(f) $\frac{1}{5}$ fel canran = _____

(ff) $2 : 5 = 6 : \underline{\quad}$

(g) $4 \div 0.1 =$ _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Lluosi Ffracsiynau

Ymarfer 27: Lluoswch y ffracsiynau canlynol, gan roi eich ateb ar ei ffurf symlaf.

5

(a) $\frac{2}{3} \times \frac{3}{4} =$

(b) $\frac{4}{5} \times \frac{1}{2} =$

(c) $\frac{3}{8} \times \frac{2}{5} =$

(ch) $\frac{4}{9} \times \frac{3}{6} =$

(d) $\frac{5}{6} \times \frac{4}{10} =$

(dd) $\frac{7}{11} \times \frac{4}{5} =$

Sgôr: _____ allan o 6

Ymarfer 28: Lluoswch y rhifau cymysg canlynol, gan roi eich ateb ar ei ffurf symlaf.

5

(a) $1\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{3} =$

(b) $2\frac{1}{4} \times 2\frac{1}{2} =$

(c) $1\frac{3}{5} \times 1\frac{3}{4} =$

(ch) $2\frac{2}{3} \times 1\frac{1}{7} =$

(d) $2\frac{6}{7} \times \frac{1}{2} =$

(dd) $4\frac{3}{5} \times 3\frac{2}{3} =$

Sgôr: _____ allan o 6

Rhesymu**Ymarfer 29**

Enw prif orsaf reilffordd Berlin yw'r *Hauptbahnhof*.

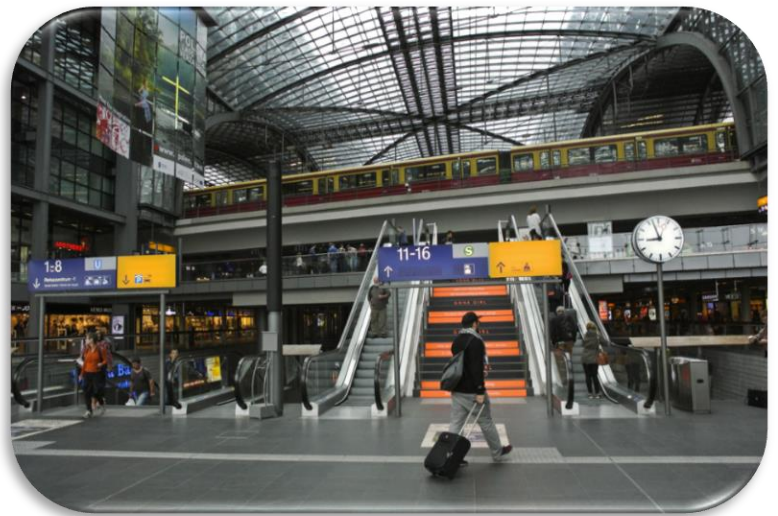
Mae Bellevue a Wildau yn ddwy orsaf reilffordd i gyfeiriad dirgroes (*in opposite directions*) o'r Hauptbahnhof.

Ar ddiwrnod penodol,

- mae trenau'n gadael yr Hauptbahnhof i Bellevue bob 14 munud
- mae trenau'n gadael yr Hauptbahnhof i Wildau bob 12 munud.

Mae trê'n i Bellevue a hefyd trê'n i Wildau yn gadael yr Hauptbahnhof am 10:00.

Pryd bydd trê'n i Bellevue a thrê'n i Wildau yn gadael yr Hauptbahnhof ar yr un pryd y tro nesaf?

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Kakuro 3

			10	15	
		11		3	16
	18	30			
	15				
16		7	9		
			9		
24				9	
	17				

Croesrif 10

1	2		3	4
5			6	
7		8		
	9		10	
11				

Ar Draws

- 1) 48181 + 5248
- 5) 25 - -5
- 6) 23 + 35
- 7) 174 + 568
- 9) 56 + 686
- 11) 6895 + 18794

I Lawr

- 1) 269 + 268
- 2) 19797 + 10678
- 3) -40 + 65
- 4) 416 + 568
- 8) 121 + 125
- 10) 22.5 + 5.5

Kakuro

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i gyfanswm bob rhes fod yn hafal i'r rhif ar ochr chwith y rhes.
- Rhaid i gyfanswm bob colofn fod yn hafal i'r rhif uwchben y golofn.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.

Sialens!

Pa rifau rhwng 1 a 100 sy'n rhifau ciwb yn ogystal â bod yn rhifau sgwâr?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael

Cyfrifwch $2\frac{1}{3} \times 3\frac{2}{5}$

To cyn Gadael

Gwers 11

Ar eich marciau...

(a) $4 \times 12 =$ _____	(b) $48 \div 8 =$ _____
(c) 50% o £23 = _____	(ch) $9 + 2 \times 3 =$ _____
(d) 4.7 cm = _____ mm	(dd) Cilydd 12 = _____
(e) $1.2 \div 0.6 =$ _____	(f) 24,602 i 2 ffigur ystyrlon = _____
(ff) $\frac{5}{8} \times \frac{1}{3} =$ _____	(g) 2,700 yn y ffurf safonol = _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Newid rhwng canran a degolyn

Ymarfer 30: Ysgrifennwch y canrannau canlynol fel degolion.

6

(a) 73% = _____	(b) 24% = _____	(c) 91% = _____
(ch) 85% = _____	(d) 27% = _____	(dd) 18% = _____
(e) 4% = _____	(f) 2% = _____	(ff) 9% = _____
(g) 125% = _____	(ng) 250% = _____	(h) 425% = _____
(i) 0.5% = _____	(j) 0.25% = _____	(l) 0.03% = _____
(ll) 60% = _____	(m) 100% = _____	(n) 500% = _____

Sgôr: _____ allan o 18

Ymarfer 31: Ysgrifennwch y degolion canlynol fel canrannau.

6

(a) 0.45 = _____	(b) 0.83 = _____	(c) 0.26 = _____
(ch) 0.44 = _____	(d) 0.19 = _____	(dd) 0.21 = _____
(e) 0.03 = _____	(f) 0.06 = _____	(ff) 0.4 = _____
(g) 1.56 = _____	(ng) 3.62 = _____	(h) 6.5 = _____
(i) 0.009 = _____	(j) 0.0043 = _____	(l) 0.2005 = _____
(ll) 0.1 = _____	(m) 6.0 = _____	(n) 9.05 = _____

Sgôr: _____ allan o 18

Rhesymu

Ymarfer 32

Mae saith ffrind yn llogi (*hire*) cwch, *The Wave*, i archwilio lle mae dolffiniaid yn nofio.

Cost llogi *The Wave* am wythnos yw £2,380.

Mae dau noddwr, *Connelly Boats* a *Water Watch*, yn talu rhan o gost y llogi.

Mae cost llogi *The Wave* yn cael ei rhannu yn ôl y gymhareb 2 : 3 : 5 gyda

- Connelly Boats yn talu'r gyfran leiaf
- Water Watch yn talu'r gyfran fwyaf
- y saith ffrind yn rhannu gweddill y gost yn hafal.

Faint mae Connelly Boats yn ei dalu?

Faint mae Water Watch yn ei dalu?

Faint mae pob un o'r saith ffrind yn ei dalu?

Dangoswch eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 5

Posau

Futoshiki 3

3	2	>		5	4
	^				
					^
	>				2
1	3	<			<
^			v		
			2		

Croesrif 11

	1		2	
3				
4		5		6
		7		
8				

Ar Draws

- 1) 5154 – 625
- 3) 151 – 89
- 4) 117791 – 97535
- 7) 1264 – 675
- 8) 7908 – 5427

I Lawr

- 1) 545 – 125
- 2) 35016 – 6435
- 3) 7871 – 1599
- 5) 933 – 675
- 6) 154 – 85

Futoshiki

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 5.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.
- Rhaid bodloni unrhyw anhafaleddau sydd ar y grid.

Sialens!

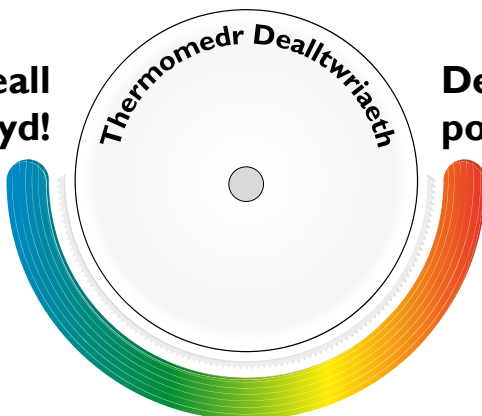
Sawl ffordd wahanol sydd o osod 4 llyfr gwahanol ar sillff?

Ateb: _____

Deall dim byd!

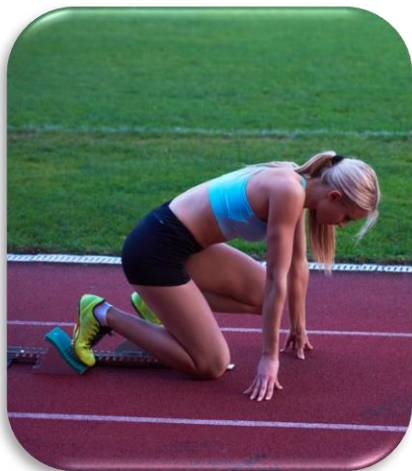

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael | Ysgrifennwch yr ateb i'r swm 0.3 × 0.5 fel canran | **To cyn Gadael**

Gwers 12

Ar eich marciau...

(a) $7 \times 7 =$ _____	(b) $33 \div 3 =$ _____
(c) 20% o £90 = _____	(ch) $-4 \times -3 =$ _____
(d) 0.5 m = _____ cm	(dd) $0.4 - 0.03 =$ _____
(e) $10^3 =$ _____	(f) 42% fel degolyn = _____
(ff) $5^3 \times 5^4 =$ _____	(g) $\frac{17}{5}$ fel rhif cymysg = _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Cynnydd a Gostyngiad Canrannol

Ymarfer 33: Cyfrifwch y cynnydd neu'r gostyngiad canrannol yn y tabl isod.

7

	<i>Pris Gwreiddiol</i>	<i>Pris Newydd</i>	<i>Cynnydd / Gostyngiad Canrannol</i>
(a)	£100	£150	
(b)	£100	£80	
(c)	£200	£220	
(ch)	£200	£150	
(d)	£300	£390	
(dd)	£300	£120	
(e)	£50	£60	
(f)	£50	£10	
(ff)	£4	£3	
(g)	£8	£10	
(ng)	£20	£30	
(h)	£15	£13.50	
(i)	£25	£20	
(j)	£70	£84	
(l)	£90	£63	

Sgôr: ____ allan o 15

Rhesymu

Ymarfer 34

Mae'r tabl canlynol yn dangos y costau i weld ffilm yn y sinema.

	Llun, Mercher, lau, Sul	Gwener a Sadwrn	Mawrth
Oedolyn	£9.40	£9.75	£6.20
Consesiwn	£7.70	£7.85	£5.65
Plentyn	£7.30	£7.55	£5.30

Mae dau oedolyn a thri phlentyn yn dymuno mynd i'r sinema i weld y ffilm fawr ddiweddaraf.

Faint bydden nhw'n ei arbed gyda'i gilydd pe bydden nhw'n mynd ar ddydd Mawrth yn hytrach na dydd Mercher?

Sgôr: ____ allan o 3

Posau

Killer Sudoku 3

30	5	7	3	10		9		15
8				19	13	21		
	8		6					9
6	17	6		9	13		14	
		14	8	1	10		12	3
7		16			8		8	
23			12	19		8		20
6			2					
10	12	5			5	17	2	
3	1							
			9					

Croesrif 12

1		2	3	
4				
		5		6
7				

Ar Draws

- 1) $98368 \div 4$
- 4) $48792 \div 6$
- 5) $7476 \div 12$
- 7) $2706 \div 33$

I Lawr

- 1) $49716 \div 2$
- 2) $15708 \div 3$
- 3) $85698 \div 9$
- 6) $720 \div 24$

Killer Sudoku

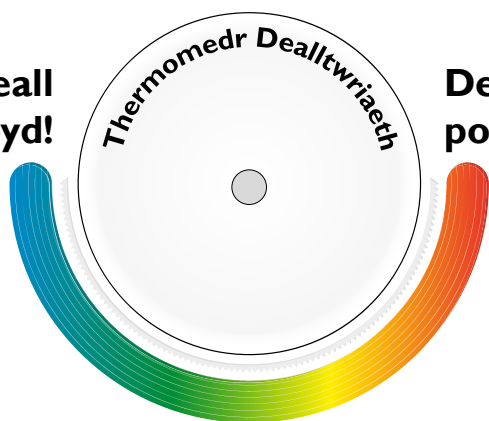
- Rhaid bodloni rheolau arferol Sudoku.
- Rhaid i gyfanswm y rhifau mewn unrhyw ranbarth o'r grid sydd wedi'i dywyllu fod yn hafal i'r rhif a ddangosir yn y rhanbarth hwnnw.

Sialens!

Rhowch y rhifau 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 yn y cylchoedd fel bod cyfanswm bob rhes, colofn a chroeslin yn hafal.

Anellu'n Uwch

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael | Beth yw'r gostyngiad canrannol pan fo ffôn £160 yn cael ei werthu am £100 mewn sêl? | **To cyn Gadael**

Gwers 13

Ar eich marciau...

(a) $8 \times 9 =$ _____

(b) $51 \div 3 =$ _____

(c) 40% o £200 = _____

(ch) Cilydd $\frac{2}{13} =$ _____

(d) Hecksagon = _____ ochr

(dd) $0.5^2 =$ _____

(e) $2 - 1.57 =$ _____

(f) $\frac{1}{100}$ fel canran = _____

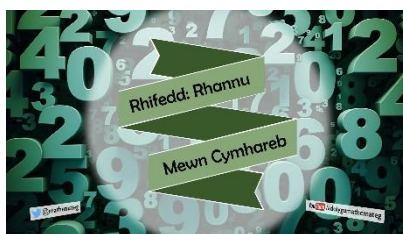
(ff) $9 - 12 \div 3 =$ _____

(g) Hanner 3.5 = _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Rhannu mewn cymhareb a roddir

Ymarfer 35

(a) Rhannwch £40 rhwng Arwyn a Berwyn yn ôl y gymhareb 3 : 5.

(b) Rhannwch £24 rhwng Ceri a Delyth yn ôl y gymhareb 5 : 7.

(c) Rhannwch £140 rhwng Eryl a Fiona yn ôl y gymhareb 2 : 5.

(ch) Rhannwch \$60 rhwng Gareth a Heulwen yn ôl y gymhareb 11 : 9.

(d) Rhannwch £72 rhwng Iolo, James a Liam yn ôl y gymhareb 2 : 3 : 4.

Rhesymu

Ymarfer 36

Mae gan Gemma gyfweiliadau ar gyfer swyddi rheoli.

Mae hi'n cael cynigion ar gyfer pedair swydd wahanol.

Swydd 1	£33,500 y flwyddyn
Swydd 2	£2,850 y mis
Swydd 3	£1,300 y bythefnos
Swydd 4	£652 yr wythnos

Pa un o'r pedair swydd sy'n talu'r cyflog blynyddol uchaf? Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Sudoku 4

7	6	8				1	5	
	4	5	3	7	1			
	3		6				4	
6	2		9	1			3	5
	7		8	5	3		6	
5	8			2	6		9	1
	5				8		7	
			5	9	2	3	8	
	9	6				5	1	2

Croesrif 13

1	2		3	4
5		6		
7	8		9	
10			11	

Ar Draws

- 1) 20% o 240
- 3) 10% o 960
- 5) 25% o 93700
- 7) 20% o 311725
- 10) 50% o 170
- 11) 80% o 25

I Lawr

- 1) 40% o 105920
- 2) 25% o 332
- 3) 80% o 115
- 4) 25% o 263000
- 6) 30% o 1410
- 8) 5% o 500
- 9) 0.05% o 84000

Sudoku

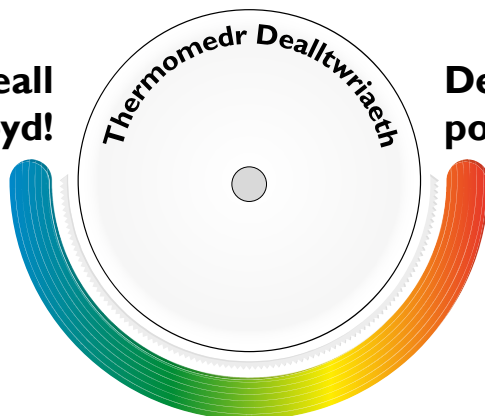
- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res, colofn neu sgwâr 3x3.

Sialens!

Ateb: _____

Anell'n Uwch

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael

Rhannwch £32 rhwng Tom a Sali yn ôl y gymhareb 3 : 5

Toeyn Gadael

Gwers 14

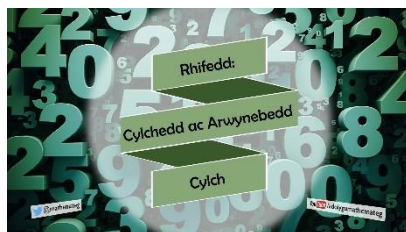
Ar eich marciau...

(a) $5 \times 12 =$ _____	(b) $4.53 + 7.28 =$ _____
(c) 75% fel ffracsiwn = _____	(ch) $14 \times 0 =$ _____
(d) 2.4 litr = _____ ml	(dd) $0.7 \times 0.6 =$ _____
(e) $6 \div 0.2 =$ _____	(f) 53% fel degolyn = _____
(ff) $3 : 4 = 12 : \underline{\quad}$	(g) Cilydd 3 = _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Cylchedd ac Arwynebedd Cylch

Cylchedd Cylch = $\pi \times$ Diamedr

Arwynebedd Cylch = $\pi \times$ Radiws²

Ymarfer 37: Llenwch y bylchau yn y tabl canlynol. (Talgrynnwch eich atebion i 2 le degol.)

6

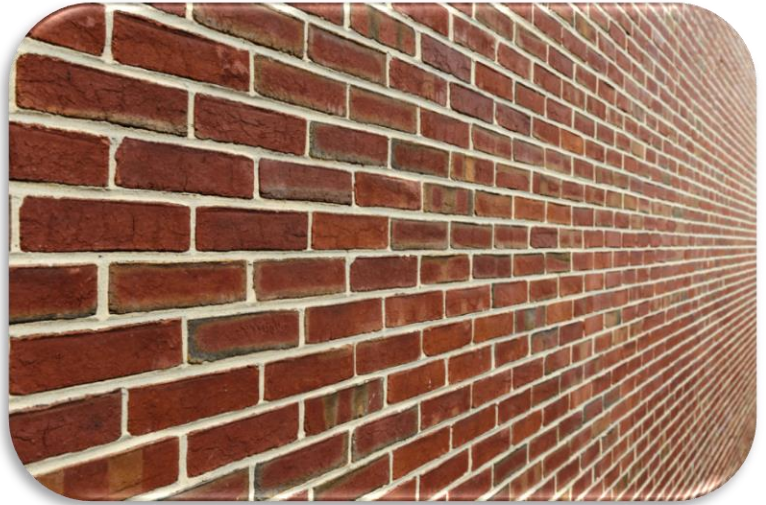
Radiws	Diamedr	Cylchedd	Arwynebedd
5 cm			
	8.4 cm		
15 m			
	4.6 m		
		40 cm	
6.3 km			
	8 milltir		
		25 m	
4.55 mm			
			100 cm ²

Sgôr: ____ allan o 30

Rhesymu**Ymarfer 38**

Cewch eich asesu ar ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn y cwestiwn hwn.

Mae gosodwr brics yn adeiladu wal ardd gan ddefnyddio 1500 o frics.

- Mae brics yn costio £0.72 yr un.
- Mae'r gosodwr brics yn codi tâl o £200 am bob 500 o frics mae e'n eu gosod.
- Mae 1.5 tunnell o dywod yn cael ei ddefnyddio am £42 y dunnell.
- Mae 16 bag o sment yn cael eu defnyddio am £4.90 y bag.

Beth yw cyfanswm cost adeiladu'r wal?

Sgôr: ____ allan o 6

Posau

Kakuro 4

			5	16	
	8	3		2	
22		8			17
16			13		
	25	7	12		8
	4				

Croesrif 14

1	2		3	4
5		7		
		8		
	9			
10				

Ar Draws

- 1) 6^2
- 3) 2^5
- 5) 21^2
- 8) 4^4
- 9) 7^2
- 10) 21^3

I Lawr

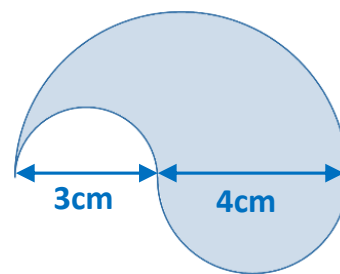
- 1) 7^3
- 2) 8^2
- 4) 6^3
- 7) 6^4
- 9) $6^2 + 2^2 + 2^1$

Kakuro

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i gyfanswm bob rhes fod yn hafal i'r rhif ar ochr chwith y rhes.
- Rhaid i gyfanswm bob colofn fod yn hafal i'r rhif uwchben y golofn.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.

Sialens!

Beth yw perimedr y siâp isod?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael

Beth yw arwynebedd cylch efo diamedr 18 cm?

Toeyn Gadael

Gwers 15

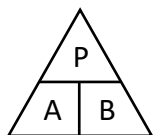
Ar eich marciau...

(a) $6 \times 6 =$ _____	(b) $100 \div 5 =$ _____
(c) $10\% \text{ o } 1 =$ _____	(ch) Octagon = _____ ochr
(d) $2.9 \text{ m} =$ _____ cm	(dd) 0.9 fel ffracsiwn = _____
(e) $0.5 \times 5 =$ _____	(f) $(4 + 5) \times 3 =$ _____
(ff) $8^{10} \div 8^2 =$ _____	(g) $5 \div 0.5 =$ _____

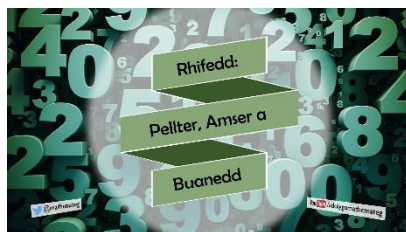
Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Pellter, Amser a Buanedd

Pellter = Amser $\times$ Buanedd

Amser = Pellter $\div$ Buanedd

Buanedd = Pellter $\div$ Amser

Ymarfer 39: Llenwch y bylchau yn y tabl isod.

7

Pellter	Amser	Buanedd
60 milltir	2 awr	
120 milltir		40 mya
	1 awr 30 munud	80 km/awr
20 m	25 eiliad	
522 m		3 m/s
	25.3 eiliad	2.6 m/s
100 m	9.58 eiliad	
26 milltir		25 mya
	75 munud	75 km/awr
25 mm	8 eiliad	

Sgôr: _____ allan o 10

Rhesymu

Ymarfer 40

I roi gwaed

- rhaid i chi fod rhwng 17 a 65 oed;
- rhaid i chi bwyso o leiaf 50 kg;
- dim ond unwaith bob 16 wythnos neu tua 4 mis y gallwch roi gwaed.

Defnyddiwch y tabl i benderfynu pa un/rai o'r bobl ganlynol allai roi gwaed heddiw.

	Oedran	Pwysau (kg)	Cyfnod ers rhoi y tro diwethaf
Charlotte	32	66	5 mis
Aaron	66	90	20 wythnos
Siân	24	48	6 mis
Alun	51	82	14 wythnos

Rhaid i chi wneud y canlynol:

- ystyried pob person;
- rhoi rheswm pam gallai pob person roi gwaed neu pam na allai roi gwaed.

Ysgrifennwch eich atebion yn y tabl isod.

	Gallai roi gwaed heddiw? Ie neu Na	Rheswm
Charlotte		
Aaron		
Siân		
Alun		

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Futoshiki 4

3	<				
∇		∧			
	<		4		1
4		2	>		
	1		4		
			∇		
	<	2	5	<	

Croesrif 15

1		2	3	
		4		
5				6
		7		

Ar Draws

- 1) $11.923 - 6.25$
- 4) $11.76 + 16.24$
- 5) $13.692 \div 2$
- 7) $1.95 + 6.25$

I Lawr

- 1) $612 - 65.3$
- 2) $371.85 + 256.95$
- 3) 3136×0.25
- 6) $62 \div 10$

Futoshiki

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 5.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.
- Rhaid bodloni unrhyw anhafaleddau sydd ar y grid.

Sialens!

Mae Ellie yn newid y ffracsiynau canlynol i fod yn ddegolion.

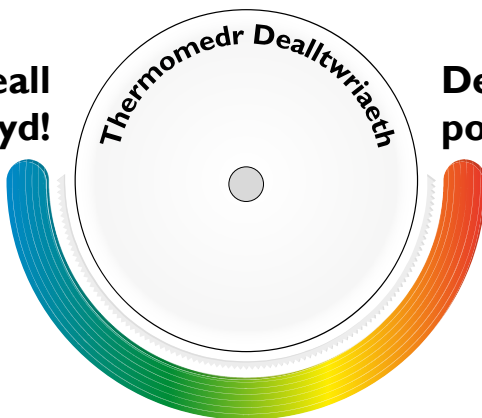
$$\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{4}{5}$$

Os yw Ellie yn talgrynnu ei holl atebion yn gywir i un lle degol, pa ateb fydd yn ymddangos mwy nag un waith?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

To cyn Gadael | Mae Dylan yn cerdded am awr a hanner ar fuanedd cyfartalog 5 milltir yr awr. Pa mor bell gerddodd Dylan? | **To cyn Gadael**

Gwers 16

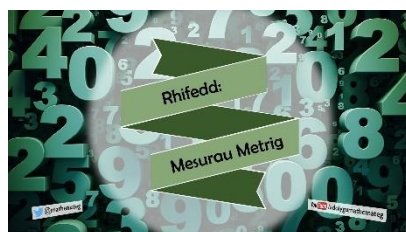
Ar eich marciau...

- (a) $7 \times 9 =$ _____ (b) $28 \div 4 =$ _____
 (c) 30% o £110 = _____ (ch) Canolrif 6, 1, 1, 2, 6 = _____
 (d) $5^2 =$ _____ (dd) $6.4 + 9.8 =$ _____
 (e) 8% fel degolyn = _____ (f) Cilydd $\frac{1}{6} =$ _____
 (ff) $7 - 0.27 =$ _____ (g) $0.8 \times 0.1 =$ _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Mesurau Metrig

$1 \text{ km} = 1,000 \text{ m}$

$1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$

$1 \text{ cm} = 10 \text{ mm}$

$1 \text{ tunnell fetrig} = 1,000 \text{ kg}$

$1 \text{ kg} = 1,000 \text{ g}$

$1 \text{ g} = 1,000 \text{ mg}$

$1 \text{ litr} = 1,000 \text{ ml}$

$1 \text{ litr} = 100 \text{ cl}$

Ymarfer 41: Llenwch y bylchau isod.

5

- (a) $4 \text{ m} =$ _____ cm (b) $7 \text{ cm} =$ _____ mm (c) $3 \text{ km} =$ _____ m
 (ch) $7 \text{ kg} =$ _____ g (d) $5 \text{ g} =$ _____ mg (dd) $3 \text{ tunnell fetrig} =$ _____ kg
 (e) $8 \text{ litr} =$ _____ ml (f) $4 \text{ litr} =$ _____ cl (ff) $2.5 \text{ litr} =$ _____ ml
 (g) $2.7 \text{ m} =$ _____ cm (ng) $3.2 \text{ cm} =$ _____ mm (h) $2.9 \text{ km} =$ _____ m
 (i) $9.2 \text{ kg} =$ _____ g (j) $4.4 \text{ g} =$ _____ mg (l) $8.4 \text{ tunnell fetrig} =$ _____ kg
 (ll) $14.3 \text{ litr} =$ _____ ml (m) $0.4 \text{ litr} =$ _____ cl (n) $0.3 \text{ litr} =$ _____ ml
 (o) $6 \text{ m} =$ _____ mm (p) $9 \text{ km} =$ _____ cm (ph) $2 \text{ kg} =$ _____ mg
 (r) $56 \text{ mm} =$ _____ cm (rh) $730 \text{ cm} =$ _____ m (s) $4,500 \text{ m} =$ _____ km
 (t) $4,300 \text{ g} =$ _____ kg (th) $8,230 \text{ mg} =$ _____ g (u) $8,400 \text{ kg} =$ _____ tunnell fetrig
 (w) $15,500 \text{ ml} =$ _____ litr (y) $3,423 \text{ ml} =$ _____ cl

Sgôr: _____ allan o 29

Rhesymu

Ymarfer 42

Cewch eich asesu ar ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn y cwestiwn yma.

Gwnaeth pwyllgor drefnu parti diwedd Blwyddyn 11 mewn gwesty lleol.

Dyma'r costau am y parti:

- Ystafell wedi'i llogi (*hired*) am 5 awr am gost o £24 yr awr.
- Band wedi'i logi am gost o £165 am y noson.
- Balwnau ac addurniadau ar gyfer yr ystafell am gost o £356.
- Pryd o fwyd am gost o £27 y person.

Cafodd y tocynnau ar gyfer y parti eu gwerthu am £35 yr un.

Cafodd 154 o docynnau eu gwerthu.

Ar ôl i'r pwyllgor dalu holl gostau'r parti, cafodd yr arian oedd yn weddill (*left over*) ei roi i elusen (*charity*).

Faint o arian gafodd ei roi i'r elusen? Dangoswch eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 6

Posau

Killer Sudoku 4

10	16	3		14	11		4	13
		12	7		11			4
12		14	14		9	8	18	
10	8			19	4		9	11
	14			1		18	6	
14		3	14	6	17	1		13
	26			17		22	2	
2		9	6		8	3		
12		1				15	5	

Croesrif 16

1			2	3
4	5	6		
7				
	8		9	
10				

Ar Draws

- 2) 4.4×10
- 4) 1.58×10000
- 7) 30% o 800
- 8) $9798 - 2512$
- 10) $7635 \div 3$

I Lawr

- 1) 8^3
- 2) 80×0.5
- 3) 2^{12}
- 5) 365×15
- 6) 1003×8
- 9) 17×5

Killer Sudoku

- Rhaid bodloni rheolau arferol Sudoku.
- Rhaid i gyfanswm y rhifau mewn unrhyw ranbarth o'r grid sydd wedi'i dywyllu fod yn hafal i'r rhif a ddangosir yn y rhanbarth hwnnw.

Sialens!

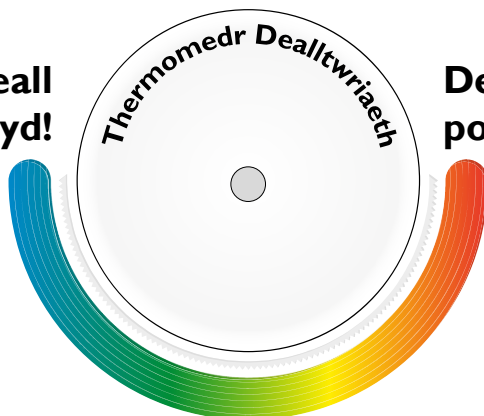

Mae gen i saith sach fawr, pob un yn cynnwys saith sach ganolig a phob un o'r rheiny yn cynnwys saith sach fach. Sawl sach sydd gen i yn gyfangwbl?

Ateb: _____

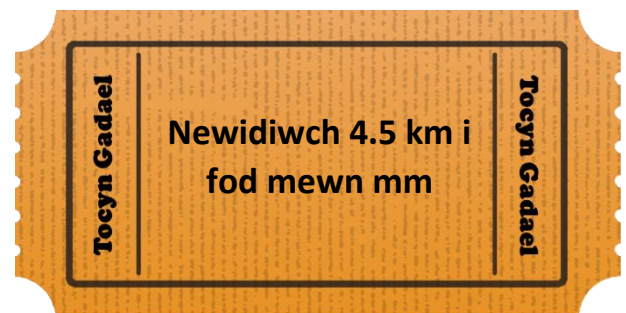

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Gwers 17

Ar eich marciau...

(a) $8 \times 7 =$ _____

(b) $32 \div 4 =$ _____

(c) 50% o £150 = _____

(ch) Modd 1, 2, 3 = _____

(d) 8.2 kg = _____ g

(dd) $1000 - 942 =$ _____

(e) $1^2 =$ _____

(f) $\frac{3}{5}$ fel canran = _____

(ff) $4 : 5 =$ ___ : 15

(g) $2 \div 0.4 =$ _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Ymarfer Adio

Ymarfer 43: Adiwch y rhifau canlynol yn eich pen.

5

(a) $3 + 8 =$ _____

(b) $13 + 28 =$ _____

(c) $98 + 13 =$ _____

(ch) $1.4 + 2.3 =$ _____

(d) $13.8 + 2.6 =$ _____

(dd) $12.3 + 0.24 =$ _____

(e) $-3 + 15 =$ _____

(f) $14 + 4.209 =$ _____

(ff) $1090 + 902 =$ _____

Sgôr: _____ allan o 9

Ymarfer 44: Adiwch y rhifau canlynol gan ddefnyddio dull ysgrifenedig.

5

(a) $2892 + 14281$

(b) $2.278 + 13.29 + 2.809$

(c) $390 + 24329 + 8273$

(ch) $453 + 23.8 + 9823$

(d) $0.239 + 239 + 1392.3$

(dd) $292838 + 9738 + 2838.23$

Sgôr: _____ allan o 6

Rhesymu**Ymarfer 45**

Mae Jasmine yn gwneud neclisau.

Mae pob neclis yn cael ei gwneud gan ddefnyddio 34 o leiniau (*beads*) piws, 10 o leiniau melyn a 6 o leiniau gwyrdd.

Mae gan Jasmine 918 o leiniau piws.

Does ganddi hi ddim gleiniau melyn na gleiniau gwyrdd.

Mae Jasmine yn bwriadu defnyddio eu gleiniau piws i gyd i wneud neclisau.

Faint o leiniau melyn a gleiniau gwyrdd mae angen i Jasmine eu prynu?

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Sudoku 5

		3	2					7
4	5	7	3		8	9	6	
9				5	7		8	4
	2				3		1	6
		6	7	2	5	8		
5	8		9				7	
2	7	8	5	3				1
	4	5	1		6		2	8
6					2	4		5

Croesrif 17

1		2	3	
		4		5
6				
			7	
8				

Ar Draws

- 1) 52×86
- 4) 530×0.5
- 6) 52×12
- 7) 15×5
- 8) 826×80

I Lawr

- 1) 6528×7
- 2) 181×4
- 3) 13×2
- 5) 325×18
- 7) 26×3

Sudoku

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res, colofn neu sgwâr 3x3.

Sialens!

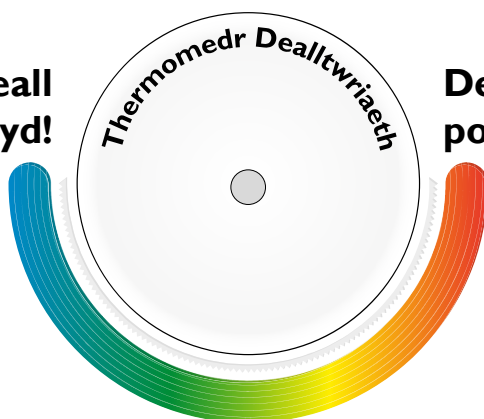

Mae 480 ml o ddŵr mewn potel sy'n chwarter gwag. Sawl mililitr o ddŵr sydd yn y botel pan yw'n chwarter llawn?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael | Beth yw cyfanswm yr holl eilrifau rhwng 1 a 21? | **Toeyn Gadael**

Gwers 18

Ar eich marciau...

(a) $9 \times 5 =$ _____

(b) $38 \div 2 =$ _____

(c) $\frac{3}{4}$ o 32 = _____

(ch) Cymedr 4, 8, 9 = _____

(d) 4.8 m = _____ cm

(dd) $6.4 + 8.8 =$ _____

(e) $0.4 \times 0.4 =$ _____

(f) 28% fel degolyn = _____

(ff) Cilydd 12 = _____

(g) $4^3 =$ _____

Sgôr: _____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Ymarfer Tynnu

Ymarfer 46: Tynnwch y rhifau canlynol yn eich pen.

5

(a) $18 - 7 =$ _____

(b) $23 - 16 =$ _____

(c) $86 - 24 =$ _____

(ch) $109 - 44 =$ _____

(d) $200 - 148 =$ _____

(dd) $1,037 - 210 =$ _____

(e) $3.8 - 0.9 =$ _____

(f) $1.65 - 1.27 =$ _____

(ff) $12 - 3.6 =$ _____

Sgôr: _____ allan o 9

Ymarfer 47: Tynnwch y rhifau canlynol gan ddefnyddio dull ysgrifenedig.

5

(a) $2459 - 1827$

(b) $82732 - 28378$

(c) $8273 - 899$

(ch) $283.739 - 194.2$

(d) $248 - 12.72$

(dd) $200.08 - 123.43$

Sgôr: _____ allan o 6

Rhesymu

Ymarfer 48

Mae sioe tân gwyllt ar gyfer 240 o bobl i gael ei chynnal mewn clwb chwaraeon lleol.

Mae'r 8 trefnydd yn penderfynu cynnig ci poeth i'r 240 o bobl sy'n mynd i'r sioe.

Mae angen i'r trefnwyr brynu selsig (*sausages*) a rholiau bara.

Bydd 1 kg o selsig yn bwydo 15 o bobl.

Mae selsig yn costio £5.50 y kg.

Mae pecyn o roliau bara yn costio £1 a bydd yn bwydo 12 o bobl.

Mae pwyllgor y clwb chwaraeon yn dweud y byddan nhw'n talu 35% o gyfanswm cost y bwyd.

Mae dyn busnes lleol yn penderfynu rhoi arian i dalu am chwarter cyfanswm cost y bwyd.

Mae'r 8 trefnydd yn rhannu gweddill cost y bwyd yn gyfartal rhyngddynt nhw.

Cyfrifwch faint bydd yn rhaid i bob un o'r 8 trefnydd ei dalu er mwyn talu am gost y bwyd.

Sgôr: ____ allan o 9

Posau

Kakuro 5

			11	13	
	16	24	3		
30	7				12
10			5		3
	27				
	16	9			

Croesrif 18

1	2		3	4
5			6	
7		8		
	9		10	
11				

Ar Draws

- 1) 31983 + 52414
- 5) 9 + 36
- 6) 44 + 37
- 7) 145 + 537
- 9) 204 + 387
- 11) 7526 + 37861

I Lawr

- 1) 488 + 358
- 2) 10848 + 35007
- 3) 23 + 75
- 4) 454 + 257
- 8) 145 + 148
- 10) -7 + 25

Kakuro

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 9.
- Rhaid i gyfanswm bob rhes fod yn hafal i'r rhif ar ochr chwith y rhes.
- Rhaid i gyfanswm bob colofn fod yn hafal i'r rhif uwchben y golofn.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.

Sialens!

Yn 18 oed, mae Carys deirgwaith oed ei brawd, Carwyn. Faint fydd oed Carys pan fydd ddwywaith oed Carwyn?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Beth yw'r gwahaniaeth rhwng pedwar dwsin a thri pymtheg?

Toeyn Gadael

Gwers 19

Ar eich marciau...

- (a) $21 + 98 =$ _____ (b) $24 \div 6 =$ _____
 (c) 25% o £64 = _____ (ch) 2% fel degolyn = _____
 (d) 2 litr = _____ cl (dd) $5^3 =$ _____
 (e) $0.7 + 0.6 =$ _____ (f) $\frac{4}{7} \times \frac{2}{3} =$ _____
 (ff) $\sqrt{25} =$ _____ (g) Ffactorau 9 = _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Ymarfer Lluosi

Ymarfer 49: Lluoswch y rhifau canlynol yn eich pen.

4

- (a) $3 \times 6 =$ _____ (b) $4 \times 5 =$ _____ (c) $7 \times 2 =$ _____
 (ch) $6 \times 7 =$ _____ (d) $8 \times 6 =$ _____ (dd) $7 \times 9 =$ _____
 (e) $6 \times 11 =$ _____ (f) $5 \times 12 =$ _____ (ff) $7 \times 8 =$ _____

Sgôr: ____ allan o 9

Ymarfer 50: Lluoswch y rhifau canlynol gan ddefnyddio dull ysgrifenedig.

5

- (a) 18×7 (b) 76×6 (c) 34523×9

(ch) 42×78

(d) 657×38

Sgôr: ____ allan o 5

Rhesymu**Ymarfer 51**

Aeth Joseph ar wyliau sgïo 7 diwrnod i Sweden.

Cyn mynd ar wyliau, newidiodd Joseph £700 yn kroner (kr) Sweden.

Y gyfradd gyfnewid oedd £1 = 11 kr.

Yn Sweden gwariodd ef 6194 kr.

Gan ddefnyddio'r un gyfradd gyfnewid, darganfyddwch faint o arian, mewn £, y daeth ag ef adref.

Rhowch eich ateb yn gywir i'r geiniog agosaf.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Futoshiki 5

4				3
	∨			
	3	<	1	
	∨			
			4	<
∧			∨	
2		5		
∧	∨			
				4

Croesrif 19

	1		2	
3				
4		5		6
		7		
8				

Ar Draws

- 1) 11053 – 5263
- 3) 110 – 68
- 4) 116200 – 34675
- 7) 1159 – 635
- 8) 3790 – 32

I Lawr

- 1) 863 – 342
- 2) 157000 – 63772
- 3) 7439 – 2576
- 5) 888 – 333
- 6) 86 – 32

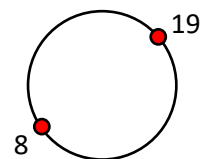
Futoshiki

- Rhaid llenwi'r grid efo'r rhifau rhwng 1 a 5.
- Rhaid i bob rhif ymddangos unwaith, ac unwaith yn unig, mewn unrhyw res neu golofn.
- Rhaid bodloni unrhyw anhafaleddau sydd ar y grid.

Sialens!

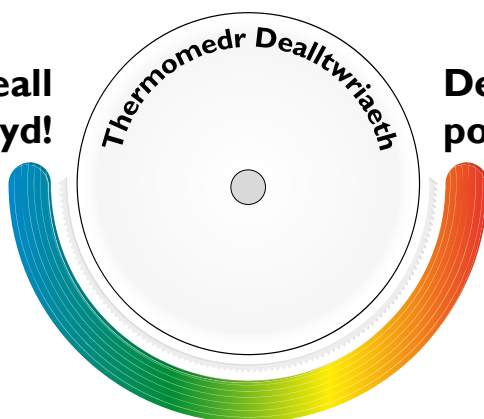
Mae dosbarth o blant yn sefyll mewn cylch yr un pellter oddi wrth ei gilydd. Mae'r 8fed plentyn yn sefyll yn union gyferbyn â'r 19eg plentyn. Sawl plentyn sydd yn y dosbarth?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael

Sawl eiliad sydd ym mhob awr?

Toeyn Gadael

Gwers 20

Ar eich marciau...

(a) $9 \times 12 =$ _____

(b) $116 - 64 =$ _____

(c) Cilydd $\frac{7}{8} =$ _____

(ch) $5^6 \times 5^4 =$ _____

(d) $4.5 \text{ km} =$ _____ m

(dd) $0.2 \times 0.3 =$ _____

(e) 240% fel degolyn = _____

(f) $\sqrt[3]{27} =$ _____

(ff) $7 : 8 = 35 :$ _____

(g) $3.5 \div 0.5 =$ _____

Sgôr: ____ allan o 10

Sgîl yr wythnos

Ymarfer Rhannu

Ymarfer 52: Rhannwch y rhifau canlynol yn eich pen.

4

(a) $12 \div 4 =$ _____

(b) $45 \div 5 =$ _____

(c) $42 \div 6 =$ _____

(ch) $56 \div 8 =$ _____

(d) $80 \div 10 =$ _____

(dd) $72 \div 9 =$ _____

(e) $108 \div 2 =$ _____

(f) $45 \div 3 =$ _____

(ff) $3.4 \div 2 =$ _____

Sgôr: ____ allan o 9

Ymarfer 53: Rhannwch y rhifau canlynol gan ddefnyddio ffrâm rannu.

5

(a) $212 \div 4$

(b) $4284 \div 7$

(c) $3802 \div 9$

(ch) $368 \div 16$

(d) $985 \div 26$

Sgôr: ____ allan o 5

Rhesymu**Ymarfer 54**

Mae Catrin yn penderfynu prynu beic rasio yn ei siop feicio leol.

Mae'r beic mae hi eisiau ei brynu yn costio £925.

Mae hi wedi cynilo £470 tuag at gost prynu'r beic rasio hwn.

Mae Catrin yn ennill £600 yr wythnos.

Mae hi'n gallu cynilo 20% o'r swm mae hi'n ei ennill bob wythnos.

Am faint o wythnosau bydd angen i Catrin gynilo i gael y beic rasio?

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

Sgôr: ____ allan o 4

Posau

Killer Sudoku 5

12 1	13 3	6 15	15 35	5 9
		15 9	7	8
13 9	10 15		5 9	
		3 17	6 24	11
9		14 6	4	4
8	11 10	16 8	13 16	9
			12	23
13	3 16		11 7	7
	6	6		4 3

Croesrif 20

1		2	3	
4				
		5		6
7				

Ar Draws

- 1) $109874 \div 2$
- 4) $25312 \div 4$
- 5) $13585 \div 19$
- 7) $1512 \div 42$

I Lawr

- 1) $155079 \div 3$
- 2) $63189 \div 7$
- 3) $21486 \div 6$
- 6) $1872 \div 36$

Killer Sudoku

- Rhaid bodloni rheolau arferol Sudoku.
- Rhaid i gyfanswm y rhifau mewn unrhyw ranbarth o'r grid sydd wedi'i dywyllu fod yn hafal i'r rhif a ddangosir yn y rhanbarth hwnnw.

Sialens!

Cymedr oedrannau Edwina, ei mam a'i thad yw 25.

Cymedr oedrannau rhieni Edwina yw 33.

Beth yw oed Edwina?

Ateb: _____

Deall dim byd!

Thermometr Dealltwriaeth

Deall pob dim!

Deall ychydig

Toeyn Gadael

Mae 354 o ddisgyblion yn mynd ar drip ysgol. Mae pob bws yn dal 48 disgybl. Sawl bws sydd angen i'r ysgol archebu?

Toeyn Gadael

Croesrif 21 (Sialens!)

1	2	3				4	5	6		7	8
					9						
			10					11		12	
13					14		15				
	16	17		18			19				20
21		22				23					
				24	25				26		
	27		28				29				
30			31			32					
	33	34			35			36		37	
		38						39			

Ar Draws

- 1) $10415 + 15263$
- 4) 6^3
- 7) 8^2
- 9) 105342×0.5
- 11) 13^3
- 13) $6^2 + 2^2$
- 14) 20.51×100
- 16) $103827 - 62352$
- 19) 7^2

- 22) 8^3
- 24) 14^2
- 29) 5104×11
- 30) $1248 \div 24$
- 31) 10931×6
- 33) $20\% \text{ o } 475$
- 35) 2307.526×1000
- 38) $68.22 - 5.32$
- 39) $25\% \text{ o } 25768$

I Lawr

- 1) 21.54×100
- 2) $176112 \div 3$
- 3) 5^4
- 4) 90×25
- 5) 4^2
- 6) $470536192 \div 7$
- 8) 139×3
- 9) 1025×5
- 10) $6 - 3.59$
- 12) $1158 - 253.36$
- 15) 9×6
- 17) $50\% \text{ o } 3012$
- 18) $1443 \div 2$
- 20) 2362281×2
- 21) $1\% \text{ o } 35$
- 23) 6^2
- 25) 4023×23
- 26) $40\% \text{ o } 103385$
- 27) 9^3
- 28) 2^4
- 29) 5.6×100
- 32) $9^2 + 2$
- 34) 7×8
- 36) 19×4
- 37) $2^3 \times 3^1$

 @mathemateg **/adolygumathemateg**
 /mathscreuddyn **www.mathemateg.com**